

VAN KAMPALA NAAR DE WIJK

Wat Afro Smart Dancer ons leert over jeugd,
agency en de creator economie

Abstract

In een vijftien seconden durende dansclip uit Kampala komt meer samen dan het algoritme kan zien: armoede en ambitie, straat en wereldpodium, zorg en creatieve economie. Dit essay verkent de maatschappelijke betekenis van de creator economie en digitale jeugdsubculturen in Kampala, aan de hand van Afro Smart Dancer en Triplets Ghetto Kids.

Peter Paul Doodkorte i.s.m De Overkant & Verruim de Horizon
info@doodkorte.nl

Van Kampala naar de wijk

Wat Afro Smart Dancer ons leert over jeugd, agency en de creator-economie

Een dansclip uit Kampala duurt vijftien seconden. In die vijftien seconden zie je kinderen of jongeren op blote voeten op een stoffige straat, een speaker op een krukje, een telefoon op een krakkemikkige tripod. De muziek zet in, lichamen vallen synchroon, iemand lacht naar de camera, een voorbijganger blijft staan. Even later verschijnt dezelfde clip in een Nederlandse feed – tussen een advertentie voor sneakers en een filmpje van een Rotterdamse drillcrew. Het algoritme maakt geen onderscheid: alles is content. Maar onder de oppervlakte spelen vragen die veel dieper gaan dan likes en views.

Dit essay gaat over die vragen. Over Afro Smart Dancer, Triplets Ghetto Kids en andere jongeren in Kampala die via dans en korte video's een leven bouwen in een context waarin formele kansen schaars zijn. En over wat hun verhalen kunnen betekenen voor hoe wij in Nederland naar jongeren, jongerenwerk en jeugdhulp kijken.

Afro Smart Dancer: één account, een hele wereld

Scroll op Facebook en je komt hem vroeg of laat tegen: Afro Smart Dancer. Een pagina uit Kampala met meer dan honderduizend volgers, korte beschrijving: “creating moments, spreading smiles, and turning real life into unforgettable vibes”. De video's zijn simpel en precies tegelijk. Dans in de openbare ruimte. Humor. Een knipoog naar de camera. Interacties met voorbijgangers. Vaak gekoppeld aan trending muziek en hashtags: #dance, #explore, #trendingreels, #africa.

Het decor is zelden spectaculair. Een straat met geparkeerde boda boda's. Een pleintje met een kiosk. Een erf voor een eenvoudig huis. Eigenlijk zie je vooral mensen. Jongeren die dansen, kinderen die meelopen, volwassenen die glimlachend blijven staan. Het is geen strak gefinancierde campagne, geen campagnevideo van een NGO. Het is iemand met een telefoon, een gevoel voor timing en een netwerk van vrienden en volgers.

En toch gebeurt hier iets groots. In elke reel worden minstens drie dingen tegelijk zichtbaar.

Ten eerste: culturele vertaling.

Globale Afro- en urbanmuziek wordt niet alleen geconsumeerd, maar lokaal opnieuw vormgegeven. Choreografieën uit Lagos, Accra of Parijs landen op een stoep in Kampala, krijgen een andere swing, andere gezichten, een andere context.

Ten tweede: sociale positie.

Afro Smart Dancer presenteert zichzelf als iemand die momenten maakt en glimlachten verspreidt. Dat is meer dan entertainment. In een stedelijke context met veel jeugdwerkloosheid en informele economie betekent zichtbaar zijn ook: status, netwerk, kansen. Wie een publiek heeft, heeft meer onderhandelingspositie – bij optredens, bij samenwerkingen, bij sponsors.

Ten derde: economische betekenis.

Views zijn nog geen brood op de plank, maar in een groeiende creatieve economie kunnen clicks, likes en shares wel degelijk vertaald worden in optredens, betaalde gigs, sponsordeals of uitnodigingen. De creator-economie is in Kampala niet een hobby voor erbij, maar voor

sommigen een serieuze route uit pure informele overlevingsstrategieën richting een mengvorm van creatief werk en micro-ondernemerschap.

Afro Smart Dancer is geen formele stichting, geen door de overheid erkend jeugdprogramma. Het is een individu dat in een informele context laat zien hoeveel agency jongeren kunnen nemen, juist daar waar de formele infrastructuur dun is.

Triplets Ghetto Kids: van slum naar wereldpodium

Waar Afro Smart Dancer de individuele creator belichaamt, vertellen Triplets Ghetto Kids (TGK) het verhaal van de collectieve route. Een groep kinderen uit de slums van Kampala – Katwe – die via dans en social media wereldwijd bekend werden. Hun traject is inmiddels vaak beschreven: virale video's, samenwerking met artiesten, optredens op grote podia en tv-shows, internationale erkenning.

Maar achter de glanzende optredens schuilt een structuur die dicht tegen het sociaal domein aanligt. TGK is meer dan een danscrew. Het is een organisatievorm met een expliciete sociale missie: kinderen uit armoede en onveilige situaties een plek bieden om te wonen, te leren, te eten en zich te ontwikkelen – via dans en performance. Een combinatie van opvang, school en dansstudio. Geen “projectje cultuurparticipatie”, maar een alternatief opvoedmilieu.

Wat hier interessant is, is de dubbelheid. Aan de ene kant zijn TGK onderdeel van de creatieve economie: ze treden op, genereren inkomsten, bouwen een merk. Aan de andere kant functioneren ze als informele jeugdzorg: bescherming, structuur, begeleiding. Dans is tegelijk vak en vangnet.

Zet je Afro Smart Dancer en TGK naast elkaar, dan zie je twee logica's:

1. De solo-creator die als individu een volgersbasis, identiteit en inkomstenbron bouwt.
2. Het collectief met sociale missie dat dans inzet als instrument voor bescherming en ontwikkeling.

Samen laten ze zien hoe sterk jongeren – en volwassenen rondom hen – in staat zijn om eigen

vormen van ondersteuning te creëren wanneer het formaliseren van zorg of werk nauwelijks lukt. Niet als vervanging van een goed sociaal stelsel, maar als antwoord op een werkelijkheid waarin dat stelsel vaak ver weg is.

Kampala's digitale jeugdschuldultuur: tussen armoede en agency

Om de betekenis van deze creators te begrijpen, moet je de stad zien waarin ze ontstaan. Kampala is een snel groeiende stad met sterke verschillen tussen rijk en arm, formeel en informeel. Een groot deel van de jeugd leeft in wijken waar werk, onderwijs en voorzieningen onzeker zijn. De stedelijke groei gaat gepaard met sociale segregatie: wie waar woont, bepaalt vaak welke kansen je hebt.

In die context is de Afro-dance-scene niet alleen een culturele hobby. Het is een ecosysteem. Straatoptredens, dance nights, battles, workshops, evenementen waar traditionele Oegandese dansen worden gemengd met Afro-house, Afrobeats en Latin-invloeden. Eén avond kan beginnen met een drumcirkel, overgaan in een Afro-house battle en eindigen in salsa- of kizomba-sets. Jongeren bewegen zich daar soepel tussenin.

Sociale media versterken dat ecosysteem. YouTube, TikTok, Facebook en Instagram functioneren als digitale pleinen. Een clip van een straatoptreden wordt diezelfde avond nog geüpload. Een challenge die in Lagos begint, wordt de volgende week in Kampala nagedaan en daarna in Parijs of Rotterdam. Digitale platforms verbinden lokale straten met globale scènes.

Voor jongeren betekent dit:

- Een plek om hun talent zichtbaar te maken;
- Een community buiten de directe buurt of familie;
- Een mogelijke route naar inkomsten – hoe klein ook;
- En soms een veilige(re) ruimte om zichzelf te tonen dan in traditionele structuren.

Belangrijk daarbij: deze digitale subculturen zijn niet los verkrijgbaar van armoede, informele economie en ongelijkheid. Ze ontstaan juist doordat jongeren moeten improviseren met wat er wél is: een telefoon, een speaker, een straat, een groep vrienden. Agency is hier niet een luxe, maar een overlevingsstrategie. Creativiteit wordt sociale zekerheid in eigen beheer.

Van Kampala naar Rotterdam: één feed, vele werelden

Op het eerste gezicht lijken de werelden van Afro Smart Dancer en Triplets Ghetto Kids ver weg van een jongerencentrum in Rotterdam-Zuid of een jeugdhulp praktijk in Amsterdam. Maar wie een paar minuten met de feed meeloopt, ziet hoe dun die afstand eigenlijk is.

Jongeren in Nederlandse steden bewegen zich in vergelijkbare digitale landschappen. Ze doen mee aan dezelfde challenges, gebruiken dezelfde muziek, bouwen volgers op via TikTok en Instagram. Een choreografie van een Oegandese crew kan binnen een dag terugkomen in een Nederlandse gymzaal, op een schoolplein of in een jeugdcentrum.

Daarmee verschuift er iets fundamenteels in hoe jeugdcultuur werkt:

- Waar jeugdschuldulturen vroeger sterk lokaal verankerd waren, ontstaat nu een hybride cultuur waarin jongeren tegelijk lokaal en globaal zijn.
- Een Oegandese straat, een Parijse metro en een Rotterdamse galerijflat kunnen decor zijn van dezelfde dans – met andere gezichten, accenten en betekenissen, maar binnen dezelfde digitale stroom.

- De grenzen tussen “hier” en “daar” vervagen op schermniveau, terwijl ze in beleid en statistiek nog vaak strak bewaakt worden.

In termen van [Verruim de Horizon](#): statistieken en beleidskaders vertellen ons één verhaal over jongeren – als doelgroep, indicator of risicoprofiel. Maar de feed laat een ander verhaal zien: jongeren als makers, curatoren, micro-ondernemers, bruggenbouwer tussen scenes. De vraag is welk verhaal we leidend maken als we beleid, jongerenwerk en jeugdhulp vormgeven.

Beleidsmatige lijnen: van creatieve economie naar sociaal domein

Kijk je naar Afro Smart Dancer en TGK met een beleidsbril, dan zie je meerdere lijntjes tegelijk lopen.

Jeugdbeleid en urban culture

In veel beleidsstukken is cultuur nog steeds iets naast “serieuze” thema’s als onderwijs, werk en veiligheid. Urban culture verschijnt dan als instrument (“om jongeren te bereiken”) of als risico (“hangjongeren”). De praktijk in Kampala laat een andere werkelijkheid zien: dans, muziek en digital storytelling zijn daar een **drager van opvang, onderwijs, werkervaring en community.

Dat roept voor Nederland vragen op:

- Hoe vaak zien we creatieve initiatieven van jongeren als volwaardige ontwikkelroute, in plaats van als leuke bezigheid?
- Hoe vaak durven we beleid zo in te richten dat ruimte is voor plekken waar cultuur, ontmoeting en ondersteuning vanzelfsprekend samengaan?

Werkgelegenheid in de creatieve sector

Wereldwijd groeit de creatieve sector. In Afrika wordt die groei vaak genoemd als belangrijke bron van nieuwe banen, vooral voor jongeren. Toch wordt de creator-economie vaak nog gezien als randfenomeen. Ook in Nederland schuurt dat: een jongere die geld verdient met streams, danslessen, video-editing of social media-werk, past niet netjes in traditionele hokjes van “opleiding – baan – carrière”.

De les uit Kampala is niet dat iedereen dansprofessional moet worden. Wel dat we creatieve

micro-economieën serieus moeten nemen als reële onderdelen van jongerenbiografieën. Niet alleen als hobby. Niet alleen als tussenfase. Maar als volwaardige, zij het vaak precair georganiseerde, vormen van werk en bestaan.

Internationale beeldvorming

Er speelt ook nog iets anders: wie bepaalt hoe Afrika en zijn jongeren in onze hoofden verschijnen? Te vaak nog als probleem: armoede, vlucht, hulpbehoefendheid. Afro Smart Dancer en TGK laten een ander beeld zien: jongeren die vanuit moeilijke omstandigheden iets opbouwen, humor hebben, vakmanschap tonen, digitale platforms slim gebruiken.

Dat beeld is niet alleen belangrijk voor “Afrika”. Het is ook belangrijk voor hoe we in Nederland naar “onze eigen” jongeren kijken. Wie gewend raakt jongeren vooral als kwetsbaar object van beleid te zien, mist snel hun kracht, creativiteit en eigen oplossingen. De beweging van markt naar mens vraagt dat we die kracht niet marginaliseren, maar als uitgangspunt nemen.

Lessen voor jongerenwerk en jeugdhulp in Nederland

Wat kan het Nederlandse sociaal domein met deze verhalen? Niet door Kampala één op één te kopiëren, maar door zichzelf andere vragen te stellen.

Jongerenwerk als brug tussen offline en online

Jongerenwerkers zien al jaren hoe digitale platforms een grote rol spelen in identiteitsvorming en gedrag. Toch worden TikTok, Insta en YouTube in beleid nog vaak als “probleemfactor” benoemd. Wat als we ze zouden behandelen als nieuwe publieke ruimte?

- Jongerenwerkers kunnen bewust aanwezig zijn op platforms waar jongeren zijn, niet als controlerende ogen, maar als sparringpartners en coaches.
- Jongerencentra kunnen plekken worden waar ook digitale creativiteit ruimte krijgt: studio’s, editruimtes, begeleide trajecten waarin jongeren leren hun online activiteiten duurzaam en gezond in te bedden in hun leven.
- Lokale creators – dansers, vloggers, beatmakers – kunnen serieuze partners worden in programmering, in plaats van incidentele gastartiesten.

Jeugdhulp die agency serieus neemt

In jeugdhulp worden jongeren vaak benaderd vanuit hun problemen: schooluitval, schulden, psychische klachten, conflicten. Dat is begrijpelijk – daar doet pijn zich voelen. Maar naast die pijn bouwen veel jongeren aan dingen die betekenisvol zijn: een kanaal, een crew, een creatieve praktijk.

- Hulpverleners kunnen expliciet ruimte maken om te vragen: “Wat bouw jij al? Wat betekent dat voor jou? Hoe kunnen we dat beschermen of versterken?”
- In plaats van alles wat digitaal is te zien als vluchtgedrag, kan het ook gezien worden als bron van structuur, erkenning en toekomstbeeld – met alle risico’s die erbij horen, maar ook met kansen.
- Dat vergt een verschuiving van eenzijdige probleemfocus naar een combinatie van bescherming en talentversterking.

Beleid dat grassroots serieus neemt

Kampala laat zien dat sommige van de meest krachtige interventies niet begonnen als beleidsprogramma, maar als grassroots-initiatief dat later erkend, ondersteund en soms geformaliseerd werd. In Nederland bestaan ook zulke initiatieven: crews, buurthuis kamers, kleine stichtingen rondom sport, cultuur, geloof, straatkunst.

De vraag is of onze manier van financieren, verantwoorden en sturen deze initiatieven helpt groeien – of ze juist uitput.

- Minder korte projectsubsidies met zware verantwoordingsdruk, meer langjarige partnerschappen op basis van vertrouwen.
- Niet alleen het “product” (aantal workshops), maar de relatie (continuïteit, bereik, betekenis) als kern van samenwerking.
- Ruimte voor organisaties die, net als TGK, tussen domeinen in vallen: tegelijk cultuur, zorg, onderwijs, werk.

Wie staat er centraal?

Uiteindelijk komt deze hele lijn terug bij één vraag die ook in andere stukken van Verruim de Horizon terugkeert: wie staat er eigenlijk centraal? De regeling of de mens? Het product of de relatie? De mal of het bouwwerk?

Afro Smart Dancer en Triplets Ghetto Kids laten zien hoe jongeren in Kampala zich niet laten reduceren tot doelgroep of geval. Zij nemen het script deels in eigen hand. Niet omdat dat altijd voldoende is – er blijft armoede, er blijven risico's – maar omdat wachten op perfecte systemen geen optie is.

Voor het Nederlandse sociaal domein ligt hier een spiegel. Jongeren in onze wijken zijn niet alleen gebruikers van voorliggende voorzieningen, maar ook makers van nieuwe cultuur, economie en gemeenschap. De vraag is of ons jeugdbeleid, jongerenwerk en onze jeugdhulp hen vooral willen beschermen tegen risico's, of ook met hen willen meebouwen aan hun eigen initiatieven.

Misschien is de belangrijkste vraag daarom niet: “hoe houden we jongeren weg bij slechte invloeden online?” Maar eerder: “welke jongeren bouwen hier eigenlijk iets goeds – en hoe kunnen we naast hen gaan staan?” Niet om hun wereld over te nemen, maar om hun wereld serieus te nemen.

En ergens, tussen een straat in Kampala en een galerij in Rotterdam, tikt een algoritme de volgende clip de feed in. Wat we ermee doen, ligt niet vast.

Van Kampala naar de wijk

Wat Afro Smart Dancer ons leert over jeugd, agency en de creator economie

Kampala lijkt ver weg van de Nederlandse wijk. Toch stromen dezelfde beats door de oortjes van jongeren in Katwe als in Rotterdam Zuid. Via TikTok, Instagram en YouTube ontstaan nieuwe transnationale jeugdsubculturen, waarin dans, humor en storytelling tegelijk spel, werk en informele zorg zijn. Afro Smart Dancer en Triplets Ghetto Kids belichamen twee vormen daarvan: de individuele creator en het collectief met sociale missie.

Dit essay legt verbanden tussen deze grassroots initiatieven en bredere thema's als jeugdbeleid, urban culture, creatieve werkgelegenheid en internationale beeldvorming. Het daagt beleidsmakers, jongerenwerkers en jeugdhulpverleners uit om anders te kijken naar wat jongeren al bouwen – online en offline. Niet als bijzaak, maar als vertrekpunt. De weg van markt naar mens loopt in dit verhaal via Kampala naar onze eigen steden terug: naar de vraag of we jongeren durven zien als partners in plaats van alleen cliënten.